

İlgili Kanun / Madde
4857 S.İşK/82

T.C
DANIŞTAY
10. DAİRESİ

Esas No: 2004/6075
Karar No: 2006/2159
Tarihi: 28.03.2006

- İŞ GÜVENLİĞİ TEKNİK ELEMANLARININ EĞİTİM YETKİSİNİN MÜNHASIRAN BAKANLIĞA VERİLMEMİŞ OLMASI
- YÖNETMELİKLE UZMAN KURULUŞLARIN EĞİTİM VERME OLANAKLARININ KALDIRILMASI
- İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARININ İŞ GÜVEN-CELERİNİN SAĞLANMASININ GEREKMESİ

ÖZETİ: 4857 sayılı Kanununun 82. maddesinde, iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların eğitiminin, bizzat Bakanlık ya da Bakanlığa bağlı kuruluşlar tarafından verilebileceği şeklinde münhasır bir yetki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına verilmediğine göre; iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanları eğitme ve sertifikalandırma yetkisinin; dava konusu Yönetmelikle, uzmanlık eğitimi veren kurum ve kuruluşlar (üniversiteler) devre dışı bırakılmak suretiyle, bu konuda örgütsel ve bilimsel donanımı olmadığı anlaşılan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi'ne ve İş Güvenliği Uzmanlığı Eğitim Komisyonuna verilmesi şeklindeki düzenlemede hizmet gereklerine uyarlık görülmemektedir. İş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanlara verilecek bir eğitimin ancak üniversitelerde verilmesi olanaklı olduğundan İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin sertifika verilmesi ve sertifika sınıflarını düzenleyen 8. maddesi ile eğitim ve sınava ilişkin

hususların düzenlendiği 9. maddesinde hukuka uyarlık görülmemiştir.

Yönetmeliğin iptali istenilen 16. maddesinde, iş güvenliği uzmanı ile yapılacak sözleşmenin herhangi bir nedenle geçerliliğini yitirmesi halinde, bu durumun taraflarca üç iş günü içinde Genel Müdürlüğe bildirileceği hükme bağlanmıştır. “İş Güvenliği Uzmanı” ibaresinin Yasaya uygun bulunmadığı yukarıda belirlendiğinden, iş güvenliği uzmanı ile yapılacak sözleşmenin geçerliliğini yitirmesi halinde bildirim yükümlülüğünü öngören 16. madde hükmünde de hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Öte yandan 16. maddede, iş güvenliği uzmanının görevine son vermede, işverenin fesih yetkisinin her koşulda varlığı ve geçerliliği kabul edilmiştir. Oysa iş güvenliğinden sorumlu mühendis ve teknik elemanın görevin özelliği gereği işveren ve işçilere karşı bağımsızlığının korunması gerekmektedir. Bu niteliği itibarıyla Yönetmeliğin 16. maddesinde, haksız işten çıkarmaları önleyici, mesleki bağımsızlığı sağlayıcı bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Belirtilen bir sebeple de Yönetmeliğin 16. maddesi hukuka uygun değildir.

Davanın Özeti: 20.1.2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “İş Güvenliği İle Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik”in 4., 5., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16. ve 17. maddelerinin; 4857 sayılı İş Kanununun 82/2. maddesi Yönetmeliğin hazırlık aşamasında TMMOB'nin görüşünün alınmasını zorunlu kılmasına karşın idarenin, görüş almadan Yönetmeliği hazırlayarak yürürlüğe koyduğu, Yönetmeliğin "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinin, 4857 sayılı Yasanın 82. maddesinde belirtilen "görevli mühendis" ibaresine aykırı olarak sayma yoluyla mühendislik disiplinlerini daralttığı, 7. maddenin, bugüne kadar meslek odasından iş güvenliği uzmanlığı belgesi almış olan mühendislerin kazanılmış haklarını yok saydığını ve maddenin başlığının "İş Güvenliği Uzmanının Nitelikleri" olarak belirlenmesine karşın madde hükmünde nitelik tanımlaması ve kriterine yer verilmediği, sertifika sınıflarının düzenlendiği 8. maddeyle Bakanlık bünyesinde çalışanların ayrıcalıklı kılındığı ve sınavsız sertifika hakkı verildiği, Yasanın 82. maddesinde "mühendis veya teknik eleman" sınırlaması yapılmasına rağmen Bakanlık bünyesinde çalışan tüm müfettişlerin kapsama dahil edilerek işletme, hukuk, iktisat v.b. fakülte mezunlarına da iş güvenliği uzmanlığı yolunun açıldığı, Eğitim ve Sınav Konuları ile ilgili 9. maddede düzenlenen İş Güvenliği

Uzmanlığı Eğitim Komisyonunda Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin bir üyeye temsiline yer verilmesinin Birliğin etkin olmasını engellediği, Yönetmeliğin 10. maddesiyle iş güvenliği uzmanlarına sertifika sınıfına göre çalışma esasının getirilmesinin özel bir alan olan iş güvenliği alanının sınıflandırılmasına yol açtığı ve risk gruplarına göre çalışma sonucunu doğurduğu bu yöntemin ise işyerlerinin hangi risk grubuna gireceği konusunda ülkemizde yeterli bilimsel verinin bulunmaması nedeniyle uygulanmasının bilimsel olmayacağı, iş güvenliği uzmanının hizmet süresiyle ilgili 11. maddede belirlenen hizmet süreleriyle İş Kanununun amaçladığı güvenli iş ortamının sağlanamayacağı, Yönetmeliğin 12, 13 ve 14. maddelerinin 11. maddeyle çeliştiğini çünkü iş güvenliği uzmanının anılan maddelerde belirlenen, görev, yetki ve sorumluluklarının 11. maddede belirlenen hizmet süresinde yerine getirilmesinin olanaklı olmadığı, iş güvenliği uzmanının işverenle sözleşme yapmasını düzenleyen 15. ve sözleşmenin herhangi bir nedenle geçerliliğini yitirmesi halinde, bu durumun idareye bildirilmesini öngören 16. maddesinin söz konusu nitelikleri itibarıyla iş güvenliği uzmanını işverene bağımlı hale getirdiği, Yönetmeliğin yayımı tarihinde yürürlüğe gireceğinin belirlendiği 17. maddenin ise bu şekliyle Bakanlık personelinin sınavsız sertifika sahibi olmasının sağlanmasına yol açarak Bakanlık personeli lehine fiili durum yaratıldığı ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun, 4857 sayılı İş Kanununun 82. maddesi, Anayasanın 124. maddesi hükümleri gereğince dava konusu Yönetmeliği çıkarma konusunda idarenin yetkili bulunduğu, Yönetmelik yürürlüğe konulmadan önce taslak halinde TMMOB'liğine gönderilerek görüşleri alındıktan sonra yürürlüğe konulduğu, hazırlık aşamasında Avrupa Birliğine üye on üye ülkenin iş güvenliği uzmanlarının eğitim düzeyleri ve iş güvenliği uzmanlığı eğitimine kabul kriterleri incelenip dikkate alındığı, 4857 sayılı İş Kanununun 82. maddesinde yer verilen "iş güvenliği ile görevli mühendis ve teknik eleman" ifadesi ile her iki meslek grubunun da uzman olarak istihdamına olanak sağlandığı, "iş güvenliği uzmanı" ifadesi ile iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların nitelendirildiği ve bu nitelemenin 4857 sayılı Yasanın 82. maddesiyle çelişmediği, TMMOB'nin görüşü alınmak üzere gönderilen Yönetmelik taslağıyla ilgili olarak mühendislik branşları ile ilgili herhangi bir öneride bulunulmadığı yalnızca Üniversitelerin diğer bölümlerinden mezun olup da işçi sağlığı ve iş güvenliği alanında yüksek lisans yapmış olanların teknik eleman tanımına sokulmasının bilimsel gereklere uygun olmadığını belirtildiği, en üst düzey (A) sınıfı sertifikaya sahip olabilmek için Yönetmelikle getirilen teorik ve pratik eğitim süresi, sınav koşulu, iş yeri tecrübesi dikkate alındığında iş güvenliği uzmanları için Yönetmelikte öngörülen eğitim sürelerinin Üniversitelerde verilen uzmanlık programı süresinin çok üzerinde olduğu, Bakanlık bünyesinde denetim yapan iş sağlığı ve güvenliği müfettişlerinin bu göreve gelmeden önce sınava girdikleri 3 yıl süren müfettiş yardımcılığı

eğitiminden sonra mesleki deneyim kazanarak iş müfettişi unvanını aldıkları, idare bünyesinde görev yapan müfettişlere iş güvenliği uzmanlığı sertifikası verilirken belli bir süre çalışma deneyiminin arandığı, Yönetmeliğin 8/a maddesinde sözü edilen iş müfettişlerinden, yalnızca mühendis ve teknik elaman olan müfettişlerin anlaşılması gerektiği, işletme, hukuk, iktisat v.b. fakülte mezunu olan müfettişlerin sosyal konularda teftiş yaptıkları dolayısıyla davacı iddiasının aksine, sosyal yönden teftiş yapan müfettişlere iş güvenliği uzmanlığı sertifikası hakkı tanınmadığı, eğitim konusunda sosyal tarafların katılımına ve görüşlerine önem verilerek komisyonun bu şekilde oluşturulduğu, iş güvenliği uzmanlarının çalışma esasları iş yeri risk grubuna göre belirlenirken bu risk gruplarının tespitinde Ağır ve Tehlikeli İşler Tüzüğünden, SSK Prim Tarifeleri listesinden, Gayrisihhi Müesseseler Yönetmeliğinden yararlandırıldığı, Yönetmeliğin 12. maddesinde belirlenen çalışma sürelerinin asgari süreler olduğu, iş güvenliği uzmanı ile işverenin yaptığı sözleşmenin bir nüshasının ve sözleşmenin feshi halinde bu durumun Genel Müdürlüğe bildirilmesinin 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerinin bir gereği olduğu, Bakanlıkça bu bilgilerin işyerlerinin kontrolünün ve takibinin sağlanması için istenildiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

D.Tetkik Hâkimi: Ergün Özcan

Düşüncesi: Dava konusu Yönetmelik 10.6.2003 tarih ve 25134 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 4857 sayılı Kanununun "iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanlar" başlıklı 82. maddesinde yer verilen "Bu Kanuna göre sanayiden sayılan, devamlı olarak en az elli işçi çalıştıran ve altı aydan fazla sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işverenler, işyerinin iş güvenliği önlemlerinin sağlanması, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi hizmetlerini yürütmek üzere işyerindeki işçi sayısına, işyerinin niteliğine ve tehlikelilik derecesine göre bir veya daha fazla mühendis veya teknik elemanı görevlendirmekle yükümlüdürler.

İş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların nitelikleri, sayısı, görev, yetki ve sorumlulukları, eğitimleri, çalışma şartları, görevlerini nasıl yürütecekleri, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir." hükmüne dayanılarak yürürlüğe konulmuştur. Aynı Yasanın Sağlık ve Güvenlik Tüzük ve Yönetmelikleri başlıklı 78. maddesinin 1. fıkrasında "Sağlık Bakanlığı'nın görüşünü alarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınması, makineler, tesisat, araç ve gereçler ile kullanılan maddeler sebebiyle ortaya çıkabilecek iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi, yaş, cinsiyet ve özel durumları sebebiyle korunması gereken kişilerin çalışma şartlarının düzenlenmesi amacıyla tüzük ve yönetmelikler çıkarır." kuralı yer almıştır.

İş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların nitelikleri, sayısı ve sorumlulukları, eğitimleri ve çalışma şartları ile ilgili usul ve esasları belirlemek amacıyla yürürlüğe konulan dava konusu Yönetmelikle; iş güvenliği ile görevli

mühendis veya teknik elemanlara verilen görev ve sorumlulukların yerine getirilebilmesi için iş güvenliği ile ilgili olarak temel ilkelerin belirlenmesi gerekir.

Bu itibarla yasa koyucu 4857 sayılı Yasanın 78. maddesinde yer alan hükümlerle, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin temel ilkelerin çıkarılacak tüzükle belirlenmesini amaçlamıştır.

Bu durumda, 4857 sayılı Yasanın 78. maddesi uyarınca iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili temel ilkelerin öncelikle üst hukuk normu olan bir tüzükle düzenlenmesi daha sonra bu tüzükle belirlenen ilkelerin işyerlerinde uygulanıp uygulanmadığının iş güvenliği elemanlarınca denetlenmesi açısından dava konusu Yönetmeliğin çıkarılması gerekirken belirlenen şekilde üst hukuk normu olan tüzük çıkarılmadan dava konusu Yönetmeliğin yürürlüğe konulmasında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Yönetmeliğin iptaline karar verilmesi gerektiği düşünülmüştür.

Danıştay Savcısı: Sevil Bozkurt

Düşüncesi: Dava, 20.1.2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin" şekil yönünden tamamının, esas yönünden ise, 4,5,7,8,9,10,11,12,13,14,15 ve 17. maddelerinin iptali istemiyle açılmıştır.

Dava konusu yönetmelik 22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 82. maddesi maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Anayasanın 124. maddesinde, başbakanlık, bakanlıklar ve kamu tüzel kişilerinin kendi görev alanlarını ilgilendiren kanunların ve tüzüklerin uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla yönetmelikler çıkarabilecekleri hükme bağlanmış olup davacının, dava konusu Yönetmeliğin dayanağı 4857 sayılı İş Kanununun 82. maddesinin Anayasa'ya aykırı olduğu iddiası ciddi görülmemiştir.

Anılan Kanunun 82. maddesinde; sanayiden sayılan, devamlı olarak en az elli işçi çalıştıran ve altı aydan fazla sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işverenler, işyerinin iş güvenliği önlemlerinin sağlanması, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi hizmetlerini yürütmek üzere işyerindeki işçi sayısına, işyerinin niteliğine ve tehlikelilik derecesine göre bir veya daha fazla mühendis veya teknik elemanı görevlendirmekle yükümlüdürler, iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların nitelikleri, sayısı, görev, yetki ve sorumlulukları, eğitimleri, çalışma şartları, görevlerini nasıl yürütecekleri, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir kuralı yer almaktadır.

Bu doğrultuda hazırlanan "İş Güvenliği ve Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında

Yönetmelik 20.1.2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

4857 sayılı İş Kanununun "Sağlık ve Güvenlik Tüzük ve Yönetmelikleri" başlıklı 78. maddesinin birinci fıkrasında "Sağlık Bakanlığı'nın görüşünü alarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınması, makineler, tesisat, araç ve gereçler ile kullanılan maddeler sebebiyle ortaya çıkabilecek iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi, yaş, cinsiyet ve özel durumları sebebiyle korunması gereken kişilerin çalışma şartlarının düzenlenmesi amacıyla tüzük ve yönetmelikler çıkarır." kuralı yer almakla birlikte 4857 sayılı İş Kanununun " İş güvenliği ile görevli mühendis ve teknik elemanlar" başlıklı 82. maddesinin ikinci fıkrasında, iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların nitelikleri, sayısı, görev, yetki ve sorumlulukları, eğitimleri, çalışma şartları, görevlerini nasıl yürüteceklerinin yönetmelikle düzenleneceğinin açıkça kurala bağlandığı, bu durumda ilgili yönetmeliğin yürürlüğe konulması 78. maddede belirtildiği üzere tüzüğün öncelikli olarak yürürlüğe konulması şartına bağlanamayacağından şekil yönünden hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Yönetmeliğin esas yönünden incelenmesine gelince; 1. maddede; bu Yönetmeliğin amacının, iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların nitelikleri, sayısı, görev, yetki ve sorumlulukları, eğitimleri ve çalışma şartları ile ilgili usul ve esasları belirlemek olduğu ifade edilmiş, 2. maddede Yönetmeliğin kapsamı, 3. maddede, dayanağı belirtilmiştir.

Yönetmeliğin 4. maddesinde bazı tanımlamalar yapılmış, "mühendis" tanımı verilirken; üniversitelerin, belirli bölümleri sayılarak bu bölümlerden mezun olanlar, bu tanıma dahil edilmiştir. Her ne kadar 4857 sayılı Kanunun 82. maddesinde, sanayiden sayılan işyerlerinde iş güvenliği ile ilgili mühendis ve teknik elemanların görevlendirileceği belirtilmiş ve bunların niteliklerini belirleme konusunda yetki verilmişse de; bu tanımlama yapılırken Yüksek Öğretim Kurumu müfredatında yer alan mühendislik alanları ile görev alanı kabul edilen sanayi ilişkisinin tam olarak değerlendirilmediği, 13.4.2004 tarih ve 25432 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin Risk Grupları Listesi Tebliğinde" sayılan risk grupları içinde yer alan bazı faaliyet alanlarında iş güvenliği yönünden görev üstlenmesi gereken mühendislerin bu düzenleme ile kapsam dışı bırakıldığı dikkate alındığında, sözü edilen maddede yer alan mühendis tanımının yasa da bu yönde bir kısıtlama bulunmadığı halde bir kısım mühendislik disiplinini dışarıda bıraktığı, dolayısıyla iptali gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Yine aynı maddede tanımlanan "iş güvenliği uzmanı" tanımı içinde teknik elemanların da yer alarak aynı kategori içinde değerlendirilmesi ve "teknik eleman" tanımı açısından, her iki meslek grubunun da iş güvenliği açısından belirli nitelikleri aşmaları halinde uzman olarak görevlendirilmesinde kanundaki düzenleme dikkate alındığında bir engel bulunmamaktadır.

4857 sayılı Kanununun 82. maddesinde belirtilen işyerlerinde faaliyet gösteren işverenin iş güvenliği ile görevli mühendis ve teknik elemanları istihdamı konusundaki yükümlülüklerini düzenleyen 5. maddede mevzuata ve hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Yönetmeliğin 7. maddesinde, "İş Güvenliği uzmanı nitelikleri" başlığı altında, iş güvenliği uzmanı olarak görevlendirilecek mühendis veya teknik elemanların, Bakanlıkça verilen iş güvenliği uzmanlık sertifikasına sahip olmaları gerektiği kurala bağlanmıştır. Bu maddede görevlendirilecek mühendis veya teknik elemanların nitelikleri konusunda bir belirleme yapılmamakla beraber, 8. maddede A-B ve C sınıfı iş güvenliği uzmanlığı sertifikası verilme koşulları belirlenmek suretiyle aranan nitelikler ortaya konulmuştur. 4857 sayılı Kanununun 82. maddesi dikkate alındığında iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların nitelikleri ve eğitimlerini düzenleme konusunda davalı idareye yetki verildiğinin kabulü gerekmektedir. Yine aynı maddenin son fıkrasında sertifika sahiplerine 5 yıllık periyotlarla, Bakanlıkça düzenlenen bilgi yenileme eğitimine katılma zorunluluğu getirilmesi nedeniyle davalı idare tarafından verilen sertifikalar sürekli geçerli olmayacağından bu hüküm ve Yönetmeliğin Geçici 1. maddesinde yer alan bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren bir yıl süre ile iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanlar için iş güvenliği uzmanlığı sertifikası şartı aranmayacağı yolundaki düzenleme ile 26.1.2006 tarih ve 26061 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, dava konusu yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair yönetmelik ile bu sürenin 20.9.2006 tarihine kadar uzatılması karşısında, davalı idare tarafından bu yetkinin kendi personeli için tek taraflı olarak kullanıldığından ve daha önce alınan sertifikalar yönünden kazanılmış hakların ihlalden söz edilmesi mümkün değildir.

8. madde de iş güvenliği uzmanlığı sertifika sınıfları belirlenmiş, hangi niteliklere sahip mühendis ve teknik elemanlara ne tür sertifika verileceğinin koşulları belirtilmiştir, iş sağlığı ve güvenliği alanında en az üç yıl teftiş yapmış iş müfettişleri ile Bakanlık İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi Müdürlüğünde iş sağlığı ve güvenliği alanında en az on yıl çalışmış mühendis ve teknik elemanlara sınavsız sertifika verilmesinin; sözü edilen kişilerin asıl görevlerinin iş sağlığı ve güvenliği olması ve gerekli bilgi ve deneyime sahip bulunmaları, nedeniyle bu kişilere bir ayrıcalıkta sağlandığından söz edilemeyeceğinin, son fıkrada düzenlenen 5 yıllık periyotlarla eğitim alma zorunluluğunun da bu durumu desteklediğinin kabulü gerekir. İş Teftiş Tüzüğü'nün iş müfettişi olabilme koşullarını belirleyen 4. maddesinin 1. fıkrasının (B) bendinde, işin yürütülmesiyle ilgili teftiş görevine alınacaklar için sosyal bilimler kökenli fakülte ve yüksekokullardan birini bitirmek şartı aranırken, işçi sağlığı ve iş güvenliğiyle ilgili teftiş görevine alınacaklar için, elektrik, elektronik, maden, kimya, makina, inşaat, fizik, bilgisayar yüksek mühendisi veya mühendisi, tıp doktoru olma şartı aranmaktadır. Yönetmelikte iş güvenliği ile ilgili mühendislerle ilgili düzenleme yapıldığı dikkate alındığında, iş

müfettişlerinden sadece mühendis unvanına sahip olanların bu sertifikayı alabileceği açık olup, düzenlemenin Bakanlık bünyesinde yer alan sosyal bilimler kökenli müfettişlere sertifika hakkı sağladığı şeklinde değerlendirilmesi mümkün değildir.

Yönetmeliğin 9. maddesinde, eğitim ve sınav konusunda düzenleme yapılmış, bu hususa ilişkin usul ve esasları belirleme görevi İş Güvenliği Uzmanlığı Eğitim Komisyonuna verilmiş, komisyonun oluşumu belirlenmiş, Komisyon tarafından tespit edilen sertifika eğitim programı ve sınavın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi tarafından yürütüleceği ifade edilmiştir. İşçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili olan kurumların tamamının komisyonda bir temsilci ile temsil edileceği şeklinde düzenleme yapılması karşısında, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin bir kişi ile temsil edilmesinin bu birliğin etkinliğini engellemesi söz konusu değildir. Yine Kanun tarafından eğitim konusunda verilen yetki dikkate alındığında, davalı idarenin komisyonca alınacak kararlar doğrultusunda sınav ve eğitim konusunda, bünyesindeki kuruluşları da kapsayacak şekilde faaliyette bulunması ve düzenleme yapmasına yasal engel bulunmamaktadır.

10. maddede, iş güvenliği uzmanlarının sahip oldukları sertifika sınıflarına göre çalışacakları işyerlerinin risk grupları yönünden görev alanları belirlenmiştir, işyerlerinin risk grubunun belirlenmesinde ülkemizde yeterli bilimsel veri bulunmaması nedeniyle risk grubuna göre çalışma esası getirilmesinin bilimsellikten uzak olduğu öne sürülmekte ise de Yönetmeliğin 11. maddesinde işyeri risk gruplarının belirlenmesinde 16.12.2003 tarih ve 25318 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, İşyeri Sağlık Birimleri ve İşyeri Hekimlerinin Görevleri ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 21. maddesine atıfta bulunulması, bu Yönetmeliğin 21. maddesinde işyeri risk grupları belirleyen komisyonun yapısında Türk Mühendis ve Mimar Odaları temsilcisine yer verilmesi, anılan kurum temsilcisinin de yer aldığı komisyonca işyeri risk grupları belirlenirken komisyon çalışmalarında Ağır ve Tehlikeli İşler Tüzüğünden, SSK Prim Tarife Listesinden, Gayri Sıhhi Müesseseler Yönetmeliğinden ve SSK İş Kazası ve Meslek Hastalıkları istatistiklerinden yararlanılması nedeniyle bu düzenleme hukuka uygun bulunmaktadır.

Yönetmeliğin 11. maddesinde iş güvenliği uzmanlarının, yönetmelikte belirtilen görevlerini yerine getirmek için işyerlerine ayda en az kaç işgünü gitmek zorunda olduğu risk gruplarına göre belirlenmiş ve bu sürele uymak kaydıyla en fazla on işyeri ile sözleşme yapılabileceği belirtilmiş, 12. maddede iş güvenliği uzmanının görevleri, 13. maddede yetkileri 14. maddede ise, sorumlulukları sayılmıştır. Belirlenen sürelerin sayılan görevlerin yerine getirilmesi için yeterli olmadığı ileri sürülmüşse de; öngörülen bu sürelerin asgari süreler olduğu ve Yönetmeliğin 5. maddesinde, iş güvenliği uzmanlarına, belirtilen görevleri eksiksiz yerine getirebilmeleri için yeterli çalışma süresi sağlanacağı ve bu süre içinde başka bir işle görevlendirilemeyeceğinin öngörülmesi, ayrıca belirli risk grubuna giren ve belli sayıda işçi çalıştıran işyerlerinde daimi iş güvenliği uzmanının istihdamının

zorunlu olması karşısında yapılan düzenlemede mevzuata ve hukuka aykırılık görülmemiştir.

15. maddede iş güvenliği uzmanının görevlendirilmesi düzenlenmiş ve bu hususta işverenle sözleşme yapılması öngörülmüştür. Sözleşme 4857 sayılı Kanunda yer alan düzenlemeler doğrultusunda yapılacağından iş güvenliği uzmanının haklarının yasayla güvence altına alınmış olup, sözleşmenin idareye bildirilmesi de denetim açısından güvence oluşturmaktadır. Bu düzenleme nedeniyle iş güvenliği uzmanlarının işverene bağımlı olduğu ileri sürülmüşse de, 4857 sayılı Kanununun 18. maddesinde,30 ya da daha fazla işçi çalıştırılan işyerlerinde feshin geçerli sebebe dayanması zorunluluğu getirilmiş,19. maddede,işverenin fesih bildirimini yazılı olarak yapmak ve fesih sebebini açık ve kesin biçimde belirtmek zorunda olduğu öngörülmüş, 21. maddede de geçersiz feshin sonuçları düzenlenmiş, bu durumun tespiti halinde işçiyi bir ay içinde işe başlatmak ya da tazminat ödeme yükümlülüğü getirilmiş olduğundan bu iddia dayanaktan yoksun bulunmaktadır.

Yönetmeliğin 17. maddesinde Yönetmeliğin yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmiştir. Bu maddenin Yönetmeliğin 8. maddesi ile değerlendirilmesi halinde davalı idarenin kendi personeline istihdam yaratma amacı taşıdığı ve davalı idarede çalışanlar dışında bu koşulları kimsenin taşımadığı iddia edilmişse de; Geçici Maddede, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren bir yıl süre ile iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanlar için iş güvenliği uzmanlığı sertifikası şartı aranmayacağı belirtilmiştir, iş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile bu sürenin 20.9.2006 tarihine kadar uzatılması karşısında, iddiaların dayanaksız olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Belirtilen nedenlerle dava konusu Yönetmeliğin 4. maddesinde yer alan "mühendis" tanımına ilişkin kısmının iptaline, diğer düzenlemelerin iptali isteminin ise reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince duruşma için önceden taraflara bildirilmiş bulunan 28.3.2006 tarihinde davacı vekili Av. Nurten Çağlar ile davalı idare Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nı temsilen Nurten Taşkaya'nın geldiği, Danıştay Savcısının hazır olduğu görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun söz verilip dinlendikten, Danıştay Savcısının düşüncesi alındıktan ve taraflara son kez söz verildikten sonra duruşmaya son verildi. Dava dosyası incelenip gereği görüldü:

Dava, 20.1.2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" in 4., 5., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14, 15., 16. ve 17. maddelerinin iptali istemiyle açılmıştır.

Danıştay Onuncu Daire Başkanı Ali Güven ile Üye Mehmet Ünlüçay'ın; 4857 sayılı İş Kanunu'nun "Sağlık ve Güvenlik Tüzük ve Yönetmelikleri" başlıklı 78. maddesinin birinci fıkrasında "Sağlık Bakanlığı'nın görüşünü alarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin alınması, makineler, tesisat, araç ve gereçler ile kullanılan maddeler sebebiyle ortaya çıkabilecek iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi, yaş, cinsiyet ve özel durumları sebebiyle korunması gereken kişilerin çalışma şartlarının düzenlenmesi amacıyla tüzük ve yönetmelikler çıkarır." kuralının yer aldığı, görüldüğü üzere yasa koyucunun, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin temel ilkelerin 4857 sayılı Kanun uyarınca çıkarılacak bir tüzükle, uygulamanın ise bu çerçevede çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenmesini amaçladığı, ancak 4857 sayılı İş Kanunu çerçevesinde işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili temel ilkeleri belirleyecek olan ve yönetmeliklere göre üst hukuk normu niteliği taşıyan tüzüğün, yasanın yürürlüğe girmesinden sonra öncelikli olarak hazırlanıp yürürlüğe konulmadığı, diğer yandan 4857 sayılı İş Kanununun "iş güvenliği ile görevli mühendis ve teknik elemanlar" başlıklı 82. maddesinin ikinci fıkrasında, iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların nitelikleri, sayısı, görev, yetki ve sorumlulukları, eğitimleri, çalışma şartları, görevlerini nasıl yürüteceklerinin yönetmelikle düzenleneceği öngörülmüş olmakla beraber, anılan maddenin birinci fıkrasında sanayiden sayılan, devamlı olarak en az elli işçi çalıştıran ve altı aydan fazla sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işverenlerin, işyerinin iş güvenliği önlemlerinin sağlanması, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi ve uygulanması amacıyla iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik eleman görevlendirileceği belirtilmek suretiyle, iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların çalıştırılabilmesinin, bir işyerinde alınması gereken iş sağlığı ve güvenliği önlemlerinin, ilk yardım ve acil tedavi ile koruyucu sağlık hizmetlerinin neler olduğunun önceden belirlenmesi şartına bağlanmış olduğu, belirtilen bu hususlar ise anılan Kanunun 78. maddesi uyarınca çıkarılacak tüzükle düzenleneceğine göre, 78. maddede öngörülen tüzük yürürlüğe konulmadan, 20.1.2004 günlü, 25352 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğinin uygulanabilirliği ve hukuki geçerliliği olamayacağı, diğer yandan 4857 sayılı Yasanın Geçici 2. maddesinde, 1475 sayılı Kanuna göre halen yürürlükte bulunan tüzük ve Yönetmeliklerin bu Kanun hükümlerine aykırı olmayan hükümlerinin yeni Yönetmelikler çıkarılıncaya kadar yürürlükte kalacağı hükmüne yer verilmişse de; bu hükmün tüzük çıkarılmadan Yönetmelikle düzenleme yapılmasını öngörmediği gerekçesiyle dava konusu yönetmelik hükümlerinin iptali gerektiği yönündeki ayrışık oylarına karşılık davalı Bakanlıkça 4857 sayılı Yasanın 82. maddesinin verdiği yetki doğrultusunda Yönetmelik çıkarılabileceği kabul edilmekle işin esasına geçildi.

10.6.2003 tarih ve 25134 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 4857 sayılı İş Kanununun "iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanlar" başlıklı 82. maddesinde "Bu Kanuna göre sanayiden sayılan, devamlı olarak en az elli işçi çalıştıran ve altı aydan fazla sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işverenler, işyerinin iş güvenliği önlemlerinin sağlanması, iş kazalarının ve meslek hastalıklarının önlenmesi için alınacak önlemlerin belirlenmesi ve uygulanmasının izlenmesi hizmetlerini yürütmek üzere işyerindeki işçi sayısına, işyerinin niteliğine ve tehlikelilik derecesine göre bir veya daha fazla mühendis veya teknik elemanı görevlendirmekle yükümlüdürler.

İş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların nitelikleri, sayısı, görev, yetki ve sorumlulukları, eğitimleri, çalışma şartları, görevlerini nasıl yürütecekleri, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir." hükmüne yer verilmiştir.

Davacı Türk Mühendis ve Mimar Odalar Birliği tarafından, Yönetmeliğin hazırlık aşamasında Birliğin görüşü alınmadan Yönetmeliğin hazırlanıp yürürlüğe konulduğu öne sürülmesine karşın, davalı idarenin 7.11.2003 tarih ve 33000 sayılı yazısı ile davacı Birliğin görüşünün istenilmesi ve 20.11.2003 tarih ve 687 sayılı yazı ile davacı Birliğin Yönetmelikle ilgili görüşünü davalı idareye bildirmesi karşısında anılan iddia yerinde görülmemektedir.

4857 sayılı Yasanın anılan hükmüne dayanılarak iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların niteliklerini, sayısını, görev, yetki ve sorumluluklarını, eğitimlerini ve çalışma şartları ile usul ve esaslarını belirlemek amacıyla sanayiden sayılan devamlı olarak en az elli işçi çalıştıran ve altı aydan fazlasürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde uygulanmak üzere dava konusu olan İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik 20.1.2004 tarih ve 25352 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Yönetmeliğin 4. maddesinde tanımlara yer verilmiş, 5. maddesinde işverenin yükümlülükleri belirlenmiş, 7. maddesinde iş güvenliği uzmanının nitelikleri saptanmış, 8. maddede sertifika sınıfları düzenlenmiş, 9. maddede iş güvenliği ile görevli mühendis ve teknik elemanların eğitim ve sınav koşulları ile ilgili kurallara yer verilmiştir. 10. maddede, iş güvenliği uzmanlarının sertifika sınıfına göre görev yapacakları işyerleri belirlenirken, 11. maddede iş güvenliği uzmanlarının hizmet süreleri, 12. maddede görevleri, 13. maddede yetkileri, 14. maddede sorumlulukları saptanmıştır. 15. maddede iş güvenliği uzmanının sözleşme ile görevlendirilmesi, 16. maddede sözleşmenin geçerliliğini yitirmesi halinde bu durumun idareye bildirilmesi ile ilgili hükümler ve 17. maddede yürürlük hükmü öngörülmüştür.

Yönetmeliğin tanımlar maddesinin düzenlendiği 4. maddesinde "Mühendis", Üniversitelerin kimya, makine, maden, jeoloji, metalürji, endüstri, elektrik, elektronik, inşaat, fizik jeofizik bilgisayar, tekstil, petrol, uçak, gemi, çevre, gıda

mühendisliği ve mimarlık bölümleri ile ziraat fakültelerinin tarım makineleri bölümünden mezun olanlar olarak tanımlanmış, "Teknik Eleman" ise Üniversitelerin iş sağlığı ve güvenliği bölümleri, kimyagerlik, fizik, jeofizik ve jeoloji bölümleri ile Teknik Eğitim Fakültelerinden mezun olanlar şeklinde ifade edilmiştir. Aynı maddede "İş Güvenliği Uzmanı", Bakanlık tarafından sertifikalandırılmış, iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik eleman olarak tanımlanmıştır.

4857 sayılı Yasanın 82. maddesinde "iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik eleman" kavramları kullanılmış, anılan madde hükmünde "iş güvenliği uzmanı" kavramına yer verilmemiştir.

Yönetmeliğin 4. maddesinde yapılan tanımlamalarda ise "mühendis ve teknik eleman" kavramları "iş güvenliği uzmanlığı" tabiri altında birleştirilerek "iş güvenliği uzmanı" adı altında farklı bir unvan ihdas edilmiş ve iki ayrı bilimsel kategori olan mühendislik disiplini ile teknik eleman yetiştiren disiplinler aynı kategoride toplanmıştır.

Buna göre, 4857 sayılı Yasada belirlenen "iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik eleman" kavramlarından farklı olarak "iş güvenliği uzmanı" kavramı adı altında, Yasada öngörülme ve yasa hükmünü aşar tarzda yeni bir unvan ihdas edilerek yapılan düzenlemede hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

Yönetmeliğin 4. maddesinde düzenlenen diğer tanımlarda ise hukuka aykırılık görülmemektedir.

İş Güvenliği Uzmanlığı Sertifika Sınıflarının belirlendiği Yönetmeliğin 8. maddesinde, A, B ve C sınıfı sertifikaların verileceği kişiler ve koşullar saptandıktan sonra "Eğitim ve Sınava" ilişkin 9. maddede, iş güvenliği uzmanlığı sertifika eğitim programlarının hazırlanması, uygulanması, sınav komisyonunun teşekkülü ve sınavın yapılış şekli ile ilgili usul ve esasların İş Güvenliği Uzmanlığı Eğitim Komisyonu tarafından belirleneceği ifade edilerek, bu Komisyonun; İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürünün başkanlığında, İş Teftiş Kurulu Başkanlığından iş sağlığı ve güvenliği alanında görevli bir müfettiş, İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezinden tek branşta bir elaman, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu ve en çok üyeye sahip işçi sendikaları konfederasyonundan birer üye ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı tarafından görevlendirilecek iş güvenliği konusunda çalışmaları olan bir öğretim üyesinden oluşacağı; komisyonun olağan ya da olağanüstü toplantıya çağırılma zamanı, toplantı ve karar usulü belirlenmiş olup komisyon tarafından belirlenen sertifika eğitim programı ve sınavın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM) tarafından yürütüleceği öngörülmüştür.

4857 sayılı İş Kanununun 82. maddesinin ikinci fıkrasında, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikte düzenlenecek hususlar arasında iş güvenliği ile

görevli mühendis veya teknik elemanların eğitimleri de yer almıştır. Anılan madde gereği Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların eğitimi konusunda düzenleme yapma yetkisi bulunduğu ve bu kapsamda söz konusu eğitim ile ilgili usul ve esasları belirleyebileceği açık olmakla beraber, yapılan bu düzenlemenin hukuka ve hizmet gereklerine uygunluğunun denetiminin yargı yerince yapılacağı da kuşkusuzdur.

3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanununun 2. maddesinde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının görevleri sayılmış ve maddenin (e) bendinde, çalışanların mesleki eğitimlerini sağlayıcı tedbirleri almanın, (g) bendinde de, iş sağlığı ve güvenliğini sağlayacak tedbirleri almanın Bakanlığın görevlerinden olduğu belirtilmiş, ancak bu maddede iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanlara sertifika verilmesi konusunda Bakanlığa herhangi bir görev yüklenilmemiştir. Zira Bakanlığın ana hizmet birimlerinden olan İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğünün görevlerinin sayıldığı Kanununun 12. maddesinde, adı geçen Genel Müdürlüğe iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanlara eğitim ve sertifika verme görev ve yetkisi tanınmamıştır.

Diğer yandan 7460 sayılı Kanun ile kurulan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezinin (ÇASGEM) görevleri, anılan Kanununun 2. maddesinde sayılmış ve (a) bendinde, "Bakanlık, bağlı kuruluşlar ile bağlı kuruluşun ilgili kuruluşlarının personeli ile özel veya kamu sektöründe faaliyet gösteren işyerlerindeki işçi, işveren veya yönetici personelin eğitimlerini sağlamak amacıyla; çalışma hayatı, sosyal güvenlik, işçi işveren ilişkileri, iş sağlığı ve güvenliği, işyeri hekimliği, toplam kalite yönetimi, iş teftişi, istihdam, verimlilik, iş piyasası etütleri, ergonomi, çevre, ilk yardım, iş istatistikleri ve benzeri konularda eğitim programları hazırlamak, seminerler düzenlemek ve bu konular ile ilgili araştırmalar yapmak" yer almış ise de, burada kastedilenin, iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanlara verilecek eğitim olmayıp, bakanlık personeli ile özel ya da kamu sektörü işyerlerindeki işçi, işveren ve yönetici personeli iş güvenliği konusunda bilgilendirmeyi amaçlayan eğitim olduğu açıktır.

Yine İş Güvenliği Uzmanlığı Eğitim Komisyonu, herhangi bir yasal dayanağı olmaksızın dava konusu Yönetmelikle oluşturulmuş ve iş güvenliği uzmanlığı eğitim programı, sınav komisyonu, sınavın yapılış şekli gibi kamu hizmetlerinde görevli ve etkin kılınmıştır.

4857 sayılı Kanununun 82. maddesinde, iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların eğitiminin, bizzat Bakanlık ya da Bakanlığa bağlı kuruluşlar tarafından verilebileceği şeklinde münhasır bir yetki Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına verilmediğine göre; iş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanları eğitime ve sertifikalandırma yetkisinin; dava konusu Yönetmelikle, uzmanlık eğitimi veren kurum ve kuruluşlar (üniversiteler) devre dışı bırakılmak suretiyle, bu konuda örgütsel ve bilimsel donanımı olmadığı anlaşılan Çalışma ve Sosyal

Güvenlik Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Eğitim ve Araştırma Merkezi'ne ve İş Güvenliği Uzmanlığı Eğitim Komisyonuna verilmesi şeklindeki düzenlemede hizmet gereklerine uyarlık görülmemektedir. İş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanlara verilecek bir eğitimin ancak üniversitelerde verilmesi olanaklı olduğundan İş Güvenliği ile Görevli Mühendis veya Teknik Elemanların Görev, Yetki ve Sorumlulukları ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin sertifika verilmesi ve sertifika sınıflarını düzenleyen 8. maddesi ile eğitim ve sınava ilişkin hususların düzenlendiği 9. maddesinde hukuka uyarlık görülmemiştir.

İş güvenliği ile görevli mühendis veya teknik elemanların "İş Güvenliği Uzmanı" adı altında yeni bir statüde birleştirilmesi hukuka uygun olmaması nedeniyle, uygulanma olanağı kalmayan İş Güvenliği Uzmanı ibaresine yer verilen Yönetmeliğin 5. maddesinde, niteliklerinin belirlendiği 7. maddede, sertifika sınıflarının düzenlendiği 8. maddede, İş Güvenliği Uzmanının eğitimi ve sınava ilişkin koşullara yer veren 9. maddede, görev alanının öngörüldüğü 10. maddede, hizmet süresinin saptandığı 11. maddede, görevlerinin sayıldığı 12. madde ile yetkilerinin kurala bağlandığı 13 ve sorumluluklarının belirlendiği 14. madde ile İş Güvenliği Uzmanının işverenlerce görevlendirilmesini öngören 15. maddede dayanağı yasa hükümlerine ve hukuka uyarlık görülmemektedir.

Yönetmeliğin iptali istenilen 16. maddesinde, iş güvenliği uzmanı ile yapılacak sözleşmenin herhangi bir nedenle geçerliğini yitirmesi halinde, bu durumun taraflarca üç iş günü içinde Genel Müdürlüğe bildirileceği hükme bağlanmıştır. "İş Güvenliği Uzmanı" ibaresinin Yasaya uygun bulunmadığı yukarıda belirlendiğinden, iş güvenliği uzmanı ile yapılacak sözleşmenin geçerliliğini yitirmesi halinde bildirim yükümlülüğünü öngören 16. madde hükmünde de hukuka uyarlık bulunmamaktadır. Öte yandan 16. maddede, iş güvenliği uzmanının görevine son vermede, işverenin fesih yetkisinin her koşulda varlığı ve geçerliliği kabul edilmiştir. Oysa iş güvenliğinden sorumlu mühendis ve teknik elemanın görevin özelliği gereği işveren ve işçilere karşı bağımsızlığının korunması gerekmektedir. Bu niteliği itibarıyla Yönetmeliğin 16. maddesinde, haksız işten çıkarmaları önleyici, mesleki bağımsızlığı sağlayıcı bir düzenlemeye yer verilmemiştir. Belirtilen bir sebeple de Yönetmeliğin 16. maddesi hukuka uygun değildir.

Dava konusu Yönetmeliğin yürürlüğünü düzenleyen 17. maddede ise hukuka aykırılık görülmemektedir.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu Yönetmeliğin, 4. maddesindeki "iş güvenliği uzmanı" tanımının ve 5,7,8,9,10,11,12,13,14,15, ve 16. maddelerinin iptaline, 4. maddede yer verilen diğer tanımlar ve 17. madde yönünden davanın reddine, dava kısmen iptal, kısmen ret şeklinde sonuçlandığından aşağıda dökümü yapılan toplam 100.30.-YTL.- yargılama giderinden 67.- YTL'nın ve 900.-YTL.- avukatlık ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, 33.3.- YTL.- yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına 28.3.2006 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.